

ሽርሒ ህግደፍ ምስ ውድባት ኢትዮጵያ።

ባልባይ ክፋል

ብመምህር ተስፋ ዘውደ።

እቲ ኣብ መስከረም 1969 ናብ ተጋድሎ ሓርነት ዝተሰለፈ ከም ኢሲያስ ኣፈወርቂ ዝፍለጥ መንእሰይ 1945 ኣብ ኣስመራ ካብ ወይዘሮ ኣዳነሽ በርህን ካብ ኣቶ ኣፈወርቂ ኣብርሃም ዝውለደ ሰብ ኢዩ። ካብቶም ኣሕዋቱ ማለት ከም ካልኣይ፣ ማለት ኣማረ ኣፈወርቂ ዝብሃል ምዕባዩ ሓዉ ቀጸሉ ዝተወልደ ኢዩ። ናይ ኣዋላልድኡ ምስጢራዊ ጉዳይ ብዙሕ ሕቡእ ዝኾነ ናይ ውሽጢ ምስጢር ኢዩ። ብርግጽ ኣማረ ምዕባዩ ካብ ወ/ሮ ኣዳነሽ በርህ ዝተወልደ ናይ ስጋ (ናይ ማህጸን) ውላደን ኢዩ። ወይዘሮ ኣዳነሽ ካብ ኣዲኤን ወይዘሮ መድህን ዓደን ኣብ ድቡስ ጉሕጨዓ ሰራዮ ኢያን ዝውለዱ። ኣቦኣን ድማ ኣቶ በርህ መሰለ ኢዮም። ኣቶ በርህ ካብ ዓድዋ ኢዩ መበቆሎም። ሓዎም ንኣቶ በርህ ድማ ኣብ ኣስመራ ፍሉጥን ርኽብን ኣቶ ኪዳነ መሰለ ይበሃሉ። ኣቶ በርህ መሰለን ኣቶ ኪዳነ መሰለን ኣሕዋት ኢዮም። ከምቲ ኣቶ በርህ መሰለ ንኢሲያስ ኣፈወርቂ ኣቦ ኣዲኡ ዝኾኑ ኣቶ ኪዳነ መሰለ ድማ ኣቡኡ ንዩማነ ኪዳነ (ጃማይካ) ኢዮም። ኣቶ ዮማነ ኪዳነ ወዲ ሓወብኣን ንወይዘሮ ኣዳነሽ በርህ ኢዩ። ኣብ ህዝባዊ ወያነ ሓርነት ትግራይ ተቓሊሱን ኣባል መሪሕነት ዝኾነ ጅግና ተጋዳላይ ኢዩ። ተጋዳላይ ዮማነ ኪዳነ ቦዲኡ ካብ ወይዘሮ ትበርህ (ሉቺያ ወናኒት ባር ኣፖሎ ኣስመራ) ኤርትራዊት ኣደ ዝተወልደ ሓርበኛ ተጋዳላይ ኢዩ። ሰብ ኣብ ኩሉ ይውለድ። መንነት ግን ክሕባእ የብሉን። ጥራይ እቲ ዕላም ኢዩ ከነጽር ዘለዎ። ናይ ኢሲያስ ኣቦ ኣቶ ኣፈወርቂ ኣብርሃም ኣሕዋቶም ከም ኣቶ ሰለሙን ኣብርሃም ናይ ወሎ እንደረሴ ዝነበሩ፣ ካፕቲን መኮነን ኣብርሃም ኦፊሰር ናይ ኢትዮጵያ ሓይሊ ባሕሪ ዝነበሩ። ኣቶ ዮሴፍ ኣብርሃም ተቐማጢ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዝነበሩ ኢዮም። ትውልዶም እውን ዝጠፍኣኒ ኣይኮነን። ደሓን ኣብ መጻኢ ዘይግለጸሉ የለን። ኣብቲ ኣዝዩ ዝማዕበለ ሕብረተ-ሰብ ዓለም እውን ልዕሊ እተን ዘይማዕበላ ሃገራት ብኹሉ መለክዒታት ኣዝዩን ዝሰተማ ይኹና እንበር ብሕልፊ ኣብ ሓደ ህዝባዊ ሓላፍነት ዝሰከም ሰብ መንነቱ ክረጋገጽ ከነጽርን ናይ ግድን ይኸውን ዝበል መርገጺ ኢዩ ዘለወን። ነብሱ ጥራይ ዝውክልን፣ ህዝባዊ ውክልና ዝሰከምን፣ ብሓደ ዓይነት መነጻር ወይ ኣብ ትሕቲ ሓንቲ ሚሃን ብሓባር ከነቐምጥ ኣዝዩ ዘይሓላፍነታዊ ጥራይ ዘይኮነስ ኣዕናዊውን ኢዩ። ሃገርን ህዝብን ንሓደ ብኹሉ መዳይ ብቐዓት ዝውንን ዜጋ፣ ግን ገለ ናይ ስነ-ኣእምራዊ ወጥሪ ዝፈጥር መበቆልን ዘይተነጸረ ኣመጻጽኣ፣ እሞ ንሱ ጥራይ ዝትንትኖ መግለጺኡ ከም መዐቕኒ ወሲድካ፣ ሓላፍነት ምሃብ መንኮርኮር ሃገር ናብ ክትቆጸር ዘይትኸእል ኣንፈት ምምራሕ ተባሂሉ ይንበብ። ሓደ ኣብ ሓንቲ ሃገር ክነበር ዝመረጸ ዜጋ፣ መሰሉን ግቡኡን ኣማሊኡ ኢዩ ሃገራዊ ክኸውን። ይኹን እንበር ብቐጥታ መራሕ ሃገር ክኸውን፣ ቅዋም ናይታ ሃገር ዝጠልቦ ከማልእ ይግባእ። ኣብቲ ናይ ጥንት ሕጊ-ዓደባ እውን ሓደ ኣብ ሓንቲ ዓዲ ዝቐመጥ ወዲ ኣርሻዓ (40 ዓመት ዝመልእ) ሰብ ከም ተቐማጢ እታ ዓዲ ክኸውን ይፍቀዶ። ኣብ ኩሉ መሰል ናይታ ዓዲ ተኻፋሊ ክኸውን ይኸእል። ምስለኒ ኮነ ጭቕነት ግን ኣይፍቀዶን። ኤርትራ ከም ሃገር ቆይማ ኣይወደኣትን። ባዕሉ ነቲ ብተሳፍነት መላእ ህዝቢ ኤርትራ ዘይቆመት ሽማግለ እሞ ብናቱ ጸውዒት ዝቐመት ናይ ቅዋም ሽማግለ ዝተጸሕፈ ቅዋም ምቕባሉ ተሓሲሙ ኣብ ጠረጴዝኡ ዓጽዮን ሸጉጡን ስለ ዝርከብ፣ ከም ሃገራዊ ብምግዳሉ ክኸውን ከምኡውን ሓላፍነት ናይታ መሪሕዋ ዝመጸ ውድብ ክሰከም እንበር፣ ክሳብ ሕጂ ህዝቢ ኤርትራ ባይቱኡን ወከልቱን ስለ ዘየቐመ፣ ብጠለብ ናይታ ብሕጊ ተወኪላ ትቐውም ዝጸደቐ ቅዋም ድማ ሃገራዊ ቅዋም ክኸውን ስለ ዘይተተግበረ፣ ዕላውን ሕጋውን መሪሕ ዘይብላ ሃገር ኢያ ንዓሰርተ ሸሞንተ (18) ዓመታት ኤርትራ ቅዋም ኣልቦ ኮይና ጠልጠል ኢላ ዘላ። ምስ እዚ ኩሉ ድማ ኣብ ኩሉ ደባታ ምስ መዳውብታ ብውግእ ተዳምዖ። ህዝቢ ዝወከሎ ባይቶ ስለ ዘየለ፣ ውግእን ኩናትን ዝኣክል ብሓደ ኣደብ-ኣልቦ ዝኾነ፣ ክጥዒ ክጽለል ዘይተፈልጠ ሰብ ኣብ ከቢድ ሃገራዊ ሕንፍሽፍሽን ህልቂትን ትረከብ ኣላ። ናይዚ ኩሉ ጥፍኣትን ዕንወትን ኢሲያስ ኢዩ ተሓታቲ ክንብል ንኹላህና ዘሕፍረና ኢዩ። ንሱ ዘይ- ቅኑዕ መራሒ ክኸውን ከሎ ፣ ንሕና ድማ ሓላፍነትና ዝረሳዕና ዜጋታት ኢና ማለት ኢና። ሃገርና ከም ሃገር ደው ከነብላን ሕግን ፍትሕን ከነልብሳ ይግባኣና። ዝገደደ ሕጂ ካብ ጥንቲ ዝጀመሮ መንገዲ ጥፍኣት ምስ ዘድመዩና፣ ግን ኣብ ሃገርም ብገበኖም ዝሕተቱ፣ ቅዋም ሃገርም ግን ምሕረት ገይሩሎም ዘለዉ

ትምክህተኛታት ተሻራኹ፣ ደቅና ዝኸፈልናሉ ክቡር ናጽነትና ክሸይጥ ኣብ ምውዕዓል ይርከብ። ብኸመይ ግን!!!

ንኹሉ ናይ ጥፍኣት ሰጉምቲ ከጣጥሕ፣ ኢሲየስ ብርክት ዝበላ ናይ ዜና ማዕከናት ግን ብፍላይ ምስ ድምጺ ኣመሪካ ኣብ ዝገበሮ ቃለ መሕትት ብግሉጽን ብብሩህን ከምዚ በለ፣ „ኢትዮጵያን ኤርትራን ብኮንፌደሬሽን ክተሓሳስሩ ኣለወን። ኣብ መንጎ ክልቲኤን ሃገራት ዘሎ ዶብ ትርጉም የብሉን“ በለ። ብውክልና መን ኢዩ እዚ ኩሉ መግለጺ ዝሃበ?

መግለጺ ኢሲየስ ንህዝቢ ዓቢ ምልክት ዲክታቶም ከም ዝኾነ ዝምስሰከር ኢዩ ነይሩ። ኣየስተሃልናሉን!!!! ኤርትራ ከም መጣልዒቱ ገይሩ ኢዩ ወሲድዎ። ኤርትራ ናተይ፣ ኢትዮጵያ ግን ናተይን ናትኩምን ዝብል ኢዩ ንህዝቢ ኢትዮጵያ መልእኽቲ ኣመሓላሊፋ። ኣብ ልዕሊ ህዝብታት ክልቲኣን ሃገራት ስዲ ዝኾነ ሰጉምቲ ኢዩ ወሲዱ። ብመጀመርያ ነቲ ደቁ ዝኸፈለ ህዝቢ ኤርትራ ክሓቶ ኣድላይ ኮይኑ ኣይተሰመዖን። ኤርትራ ህዝባን መሬታን ንብረተይ ኢዩ ዝብል መልእኽቲ ኣመሓላሊፋ።

ከምቲ ኣብ ካልኣይ ክፋል ዝገለጽክዎ፣ ነታ ዓባስን ዝተፈላለየ ጉድለት ዘለዋ ጉጅለ ምስ ሃንጻ፣ ቀጺሉ እውን እታ ክትምክቶ ዝዓጠቀት ጉጅለ፣ ነቲ ሰዕረቱን ምብትታን ሰራዊትን ኮሊፋ ዕድሚኡ ኣናዊሓ ዕድል ሂባቶስ፣ እታ ጉጅለ ኣንሳብን ንሓዋሩን ከም ትሰወር ዝበረ። እታ ክትምክቶ ዝወሰነት ናይ ተጋደልቲ መሪሕ ዝነበረት ትሰወረሉ ምኽንያት ድማ ጸብጻባ ንህዝቢ ከይተሓልፍ ዝብል ፍርሑ ሰማይ ስለ ዝዓረገ ክኣልያ ናይ ግድን ኢዩ ነይሩ። ኣብ 1973 ዝተላዕለ ናይ ተጋደልቲ መሰረታዊ ቃልሲ ንምብርዓን ዝተጠቐመሉ ሚላ ንሰራዊት ህዝባዊ ሓይልታት ገለ ፍታሕ ከየናዲ ናብ ዝተፈላለየ ግንባራት ምብታን ኢዩ። ምእንቲ ናጽነትን ሓርነት ኣይኮነን እቲ ቀንዲ ዕላማ። ግን ኣንጻር ተሓኦ ኮነ ኣንጻር ኢትዮጵያ ከይንወሓጥ ክንከላኸል ኣለና፣ ዘስምዕ መደብ ኢዩ ዝቐረበ። ሽግር ምንቅስቃስ ተጋደልቲ ቀስ ኢሉ ይፍታሕ በሃላይ ክመስል፣ ነቲ ዝተላዕለ ሕጋዊ ምንቅስቃስ ኣንሳብ ኣወንዚፋ፣ ቀጺሉ ንተጋደልቲ ኣረሳሲዑ ድማ ናይ ምቕንጻል ሰጉምቲ ከተግብር መደን ኣውጺኡ። ኣብ 1974 ዝተናውሐ ክትዓትን ብተጋደልቲ ናይ እቲ ኣመንጎ መሪሕነትን እታ ጠለብ ለውጢ ዝጸወዕት ናይ ሓርበኛታት ኣካል ምንቅስቃስ፣ (መንካዕ ተባሂላ ብናይዝጊ ክፍሉ መካፍኢ ሳን ዝተዋህባ) ኣብ መዕለቢ መድረሻ ዘሎ ሓደገኛ ኩነታት ስለ ዝፍጠር፣ ኢሲየስ ንምድሓን፣ ሓይልታት ብዘይተጸበዩ ወጥሪ ከም ዝተፈጥሮ ኣሚሲሉ ዘየለ ህሞት ዓሊሙ፣ ሓይልታት መኣዝን ናብ ግንባራት ከምርሓን ነቲ ጉዳይ ኣቓልቦ ከይገብራሉ ፋሕ ከም ዝብላ ዝበረን። ሓንቲ ውድብ ብመጀመርያ፣ ትሕቲ ሓደ ብዕሊ ዝተመርጸ ምምሕዳር መርሒነት ግን ኣብ ትሕቲ ውሽጣዊ ኣሰራርሓ ሕግን ፍትሕን ፍትሕን ተመኩሱ ንቓልሲ ዘተጎሃህሮ። ሓጋጊ ኣካል፡ ፈራዲ ኣካል፡ ፈጻሚ ኣካል፡ ዘይብላ ውድብ ንዲክታቶርነት ዝተቐልዕት ከም ትኸውን ርዱእ ኢዩ ነይሩ። ከምቲ ዝድለ ተጋደልቲ ንኡስ ባይቶ መሪጸም፣ ነቲ ዘለዎም ንኡስ ቁጽሪ ዝሰማማዕ ናይ ምምሕድዳር ሕጊ ብመጽናዕቲ ሓንጺጸም፣ ከምኡ ውን ፍርድን ቢዮንን ተውጽእ ኣካል መዲቦም፣ ንዝፍጸም፣ ጌጋታት እትእርምን ፍርዲ ትህብን ኮይና ኢያ ሕጋዊ ኣካል ትበሃል። ኢሲየስ ፈራዲት ኣካል ዘይብላ ውድብ፣ ብስም ሃገርን ህዝብን ዝበን ከም ልቡ ዝፍጽመላ ትካል ኢዩ ፈጠሩ። ተጋደልቲ ኣብ እምነት ጥራይ ተመርኩሶም፣ ድሕረና ኩሉ ከጣጥሕ ኢዩ ካብ ዝብል ገርሂ ኣተሓሳስባ ናብ ግንባራት ዝተዋፈሩ። ዳርጋ ድሕሪ ክልተ ዓመት እቶም ነባራት ተጋደልቲ እሞ ኣብ ሃገራዊ ግብኣም ዝተሰውኡ ብድሕሪኦም ዝፍጸም ከየስተበሃሉ ኣብ መሬት ሃገርም ተቐቢሮም ተሪፎም። ነቲ ዝተኻደደ ምንቅስቃስ ዘይፈልጡ ሓደስቲ ተጋደልት ብኣዝዩ ብርኩት ቁጽሪ ስለ ዝተሰለፉ ድማ ነቲ ዝተጠልበ ጠለባት ናይ ንጹሃት ተጋደልቲ ከውሕስዎ ኣይክኣሉን። ዝተጠልበን ብኣንጻሩ ዝተፈጸምን ዝሕብሮም ስለ ዘይረኽቡ። እታ መሪሕነት እውን ብፍርዲ መሪሕነትን እታ ዝቐመት ኮሚቴ ዝተዋህበ ፍርዲ ከም ዘሎ ዘምስል ሓበሬታ ኢሂቡ ኣዋጁ፣ እቶም ንጹሃት ተጋደልቲ ብዕለት 11.08.1975 ድማ ተቐንጸሉ ጽሑፍ ኣውጺኡ።

ሕጂውን ናይቶም ጉጅለ 15 ደሃዮም ከይሰማዕ ቦቲ ናይ ባድመ ወይ ናይ ዶብ ኩናት ብኢሲቦስ ተወሊዓ። ሃገርን ህዝብን መኣዘና ስሒቱ ነቲ ጠለባት ናይ ለውጢ መሪሕነትን ጋዜጠኛታት ብዘይ ፍርድን ብዘይ ደሃይን ክሃጥሙ ተገይሩ። ልክዕ ናይ ጉጅለ 1973 ከምዛ ናይ ሕጂ ተመሳሳሊት ኢያ። ይተኣወጅ እንበር ነቶም 90% ሓደስቲ ተጋደልቲ እንታይ ወይ ከመይ ዝበለ ፍርዲ ዝገልጽ ፍርዳዊ መስርሕ ዘካየዱ ስለ ዘገለጸ ንሓፋሽ ተጋደልቲ ክርድኦም ኣይከኣለን። ኣዕነውቲ ዝብል ቢያን ተነቢቡ፣ እንታይ ኣዕንዮም ግን ዝተገልጸ ኣይነበረን። ሓንቲ ኣዕናዊ ምንቅስቃስ 1973 ትብል መጽሔት ወይ 83 ገጻት ዘለዋ ጽሕፍቲ እቲ ዲክታቶር ዘርጊሑ ነይሩ። ይኹን እንበር ገለ ካብ ኣብ ኣለዋ ሰውራ ዝነበሩ መሻርኽቲ፣ እታ ጽሕፍቲ ብዘይ ኮሚቴን ኣፍልጦ ገለ መርሕነት ከም ዘይተተግበረት ዝፈልጡ ዝተረፉ እሱራት ተጋደልቲ ብሂወቶም ኣለዉ እዋ፣ ካብ መንጎኦም ተመንዚዮም ዝተቐንጸሉሉ ስለ ዝረኣዩ፣ ነታ ጽሕፍቲ ዕርቃና ከውጽእዋ ከም ዝኽእሉ ኣበርዎ። ስለዚ ኢሲቦስ ክስሕባ ኣበርዎ። ነታ ትሰሓብ ዝበልዎ፣ ባህሪና ከም ትሰሓብ ገይርዋ። እታ ጽሕፍቲ ካብተን መሊቐን ዝወጸ ኣብ ሜዳ ድሕሪ ካብ ማእሰርቲ ምፍተሓይ ኣንቢቢያ ምስ ተሳሕበት ግን ዓቢ ንሂ ተሰሚዑኒ ነይሩ። ዘገርም ድማ ኣብ ወጻኢ ዝርከባ ኣብያተ ጽሕፈታቱ ዛጊድ ገለ ተላኢኽን ብምንባረን፣ ኣብ ሜዳ ዘይረኽቡክዋ ሎሚ ኣብ ኤውሮጳ ረኺቢያ ኣለኹ። ዓባይ ሰነድ ወኒነ። ኢሲቦስ ንመጀመርያ ጊዜ ኣብ ውግኣት ዝተፈጸመ ጌጋታት ዝተኣመነላ ጽሕፍቲ ስለ ዝሓዘለት፣ ተቃልሶ ኢያ።

ኢሲቦስ ንዘደልዮ ዕላማ ወጥርን ውግእን፣ ኩናት ከም ፖለቲካዊ መፍትሒ ኢዩ ዝጥቀመሉ። ናይ ግጅለ 15 ካብቲ ናይ 1973 ዝፍለየሉ ድማ ገለ ዓይነታዊ ፍልልይ ኣለዎ። ኣብቲ 1973 ምጡን ቁጽሪ ተጋደልቲ ንንቕሓት ከባራብሩ ዝኽእሉ ነይሮም ኢዮም። ስለ ዘንቅሑ ኢዩ ድማ እቲ ቀንዲ ጠንቂ ናይቲ እዋን። እሱ እውን እቶም ምስ ሑሙም ከብዶም ናብ ግንባር ዓውዲ ኩናት ዝኸዱ ተጋደልቲ ነቲ ርሱንን ውዕውዕ ከነታት ተኻታቲሎም ኣብ መፍትሒ መስርሕ ከየውዕልዎ ግዜ ብኩናት ተመጢጡ ክሳብ ተሰዊኦም ዝሓልፉ ክጸብ ኢዩ ዝመረጸ። ግን ገለ ተሪፍናስ እታ ጽሕፍቲ ናቱ ሎሚ ኣብ ኢድና ኣላ። ኣብ ናይ 1998 ኩናት ግን እተን ሓፋሽ ውድባቱ ኣቐዲመን ስለ ተበተና፣ ዘነቓቕሑ ኣካላት ኣብ ሃገራዊ ሰራዊት እውን ካልእ መደንዘዚ ኣተኣታትዩ ውሽጣዊ መበታተኒ ኣብ መንጎ ዋርሳይ ይከኣሎን ፈጠረ። ግዜ መጢጥካ ህዝቢ ንቕሓቱ ከየዕቢ ዝተፈላለየ ናይ ብናጽነት ስም ዝቐረበ ብብዓይነቱ ድሑር ረጃሒታት ከም ትሕቲ ሃገራዊ ቅርጺ ዝኣመሰሉ ተጽልዩ ጉዳይ ሃገሩ ክጎሲን ክርስዕን ተገይሩ። ህዝቢ ኮታ ብመልኡ ኣብ ቅድሚኡ ዝተፈጸመ ገበን ከም ዘይስተብህል ንቕሓቱ ባይታ ከም ዝዘብጥ ኢዩ ተመዲቡ። እቲ ናይ ኣበሬታ ኣካል ሃገር ንህዝቢ ዘይኮነስ ስም ሓደ ሓድሽ ንጉስ ዘቐጽልጽል ኢዩ ፈነውኡ። ኣምልኹት እቲ ብዘይ ከብካብ ሃጺይ ኢሲቦስ ዘበለ ስሙን ግርምኡን ሰማይ ዓረገ። ወዲ ህዝቢ ክመስል ክበባት ኣስመራ ሸናዕ ከም ዝብል (Simplisity) ተሓንጺጹ። ኣብዮት ጉድ! ኣካል ህዝቢ ኮንካ ብጠራሙስ ሰብ ምፍጋእ ያኢ ሙቕሉልነት ተባሂሉ። ኣብ ከምዚ ዝበለ ሃዋሁ ሃገር ከም ኣንጭዋ ኣብ ትሕቲ ሃጺይ ድሙ ወደቕት። መንእሲያት ኣብ ግንባር፣ ሽማግሌታት ቃልሲ ናብ ባራት። ሕጂኽ ናበይ ዝብል ጉዕዞ ንመልከት።

ሃጺይ ድሙ ኣብ ዝወለደ ኩናት ዘደይባ ክልተ መሳልላት ነይረን። እታ ሓንቲ ኣብ ኩናት ተዓዋቲ ኮይኑ ብዓቢኡ ንቀርኒ ኣፍሪቃ ብተዘዋዋሪ ድማ ንመላእ ኣፍሪቃ፣ ቀጺሉ ድማ ንዓለም ዝመሓላለፍ ሓድሽን ሓያልን መልእኽቲ ምዝርጋሕ። እታ ካልኣይቲ ድማ እንተ ተሳዒሩ ናብቶም ናይ ኣብ ከባቢኡ ዘለዋ ሃገራት ዝኣትወሉ መጽናዕቲ ኣንጺፉ ስለ ዝነበረ ንዕኡ ምትግባር ዝብል መደብ ኢያ ከም እንኮ ኣማራጺት ኮይና ጥራይ ትተርፍ። ኣብ ናይ የመን ዛጊድ ብሕጊ ተረቲዑ ስለ ዝፈሸለ፣ ከም ብስምምዕ ዝተፈጸመ ኣምሲሉ ተቐቢልዎ። ካልኣይ ግን ኣብ ጽላል ሕጊ ክወርድ ድልየት ስለ ዘይነበሮ ጥራይ ዘይኮነስ፣ ኣብ ባይታ ዘሎ ጭብጥታት ከም ዘቃልዮ ስለ ኣፈለጠ፣ ልዕሊ 250 ሽሕ ሰራዊት ኣዕቲቑ ወተሃደራዊ ቅርጽ ንዓለም ዘርጊሑ ንኹለን ብሄራትን ኣንዳታትን ብሕቡእ ዓስኪሩ፣ ክርብጽ መደበ። ናይ መጀመርያ ናይ ፈተና ኦፐሬሽን ወይ ዘመተ ናይ ሱዳን ብሽርቕዮ ዝፍለጥ ኣብ ምብራቕ ሱዳን ዘሎ ሕንፍሽፍሽ ፈጠረ። ሱዳንውያን ጽባሕ ንኹሉ ሓቕታት ገሊሆም ጥራይ ዘይኮነስ፣ ኢድ ኣእታውነት ኢሲቦስ ኣብ ደቡብ ሱዳን ከይተረፈ ክሽሽሖ ኢዮም። ምስ ኣብ ልዕሊኦም ዝተፈጸመ በደል ስለ

አጽቂጦም ዘይነብሩ፣ እቲ ምስጢር ክወጽእ ከሎ፣ አባላ ህዝብና ከም ዝኸውን ዘይምስሓት። ናይ ሱዳን ጉዳይ ብምፍርራሕ እውን ክሳብ ሕጂ ይጸወት ኣሎ። ሱዳናውያን ብሰሩ ኣብ ምብራቕ ዶሞም፣ ቀጺሉ ሃይለስላሴ ዘነሃሃሮ ናይ ደቡብ ሱዳን ኢሲያስ መቐጽልትኡ ሰዒቡ ዘጋደዶ ወጥሪ፣ ናይ ሸርሒ ዝሕመረቱ መርገጺኡ ድማ ሓዲሽ ባይታ ኣብ ዳርፎር ረኺቡ፣ ነዛ ሃገር ፈጣሪት ዞባዊ ህውከት ኮይና ክትግለጽ ገብራ። ገና በዚ ኣየብቀዕን።

ሃገርና ንሰላሳ ዓመታት ኣብ ኩናት ተጽሚዳ ዘድመየትና ኢትዮጵያ መዕለቢ ረኺባ ናብ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ገጻ ትሕንብብ ስለ ዝነበረት፣ ክትዝረግ ኣለዋ ዝብል ሕማም ኢሲያስ ተላዕለ። እዚ ድሙ እዚ ካብ ናይ ኤርትራ ድሙ ሓሊፉ ናይ ከባቢ ሓክሊ ድሙ ካብ ክኸውን በቐዐ። ህዝቢ ኤርትራ ብናይ ሃይለ ሰላሰን ናይ ደርግን ጭቕጨፋ መሪርዎ ስለ ዝነበረ፣ ኑቲ ክዓርፍ ዝነበሮን ናይ ዳግመ ህንጻን ዕማሙ ብኢወደግ ከም ዝተቐጽየ ዘምስል፣ ጽልኢን ቂሚን ዘዕቢ መካኒዝም ጸሕተረ። ክሳብ ሎሚ እውን እቲ ሃልሃልታ ኣይዘሓለን። ንብዙሓት እውን ሸንኮላል ኣቢሉ። ኢሲያስን ናይ ሰለላ መርባባባቱን፣ ኣብቲ ናይ ምሕዝነት እዋን ከም ደላይ ጽቡቕ ርክብ ሓንጻጺ ክመስል ናቱ ጃንዳታት ኣብ ውሽጢ ኢትዮጵያ ካብ 1991 ጀሚሩ ኣዋፊሩ ነይሩ። ግብረ ሽቦራ ከም ምቕንጻልን ምጭዋይን ብሰፊሑ ኢዩ ኣብ ኣዲስ ኣበባን ኣብ መቐለን ሕሞራን ከይተረፈ ዝተኻየደ። ኣቐዲሙ ፍሉይ ናቱ ሰራዊትን ሰለላን ስለ ዝቐረጸ፣ ዘዋፍሮን ዘላዓዕሎን ውጥርታት ከም ክልተ የማነታት፣ ዓብደላ ጃብር፣ ሓጎስ ኪሻ፣ ሰመረ ርእሶም፣ ግርማይ ኣስመርም፣ ግርማይ ሳንቲም፣ ዘመደ ተኸለ፣ ኣልኣሚን መሓመድ ሰዒድ ፊንፊን ዝብሉ ኣኸላባት ልኢኹ ኣብ ውሽጥን ግዳምን ናይ ሽቦራ ዘመትኡ ኣካየድ። ፍትሕን ሕግን ዝተሓረማ ኢሲያስን ዝመሃዞ ኤርትራ፣ ከም ቅርጺ መንግስቲ ከም ትካል ናይ ኮንትራባድ ትካል፣ ኣብ ኢዱ ኩሉ ዘለዎ እንኮ ዲክታቶ ኮይኑ ኣጣጠሐ። ዝቐጸጸሮ ናይ ሃገር ፍትሓዊ ኣካል ስለ ዘይንበረ ዘይተሓደነ ገበን ኢዩ ፈጸሙ። ናይ ሲ ኣይ ኦ (CIA) ገበኑ ከይቅላዕ ንተሰፋንኪኤል ጆርጅ ቀንጺልዎ። ንሳራ መኮነን እውን ከምኡ። ንወዲ በዛብህን ኮነ ንዳንኤል ገረኺዳን ጨውዩ ብዘይ ፍርዲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ኣሕቂቐዎም። እታ ንሃብተስላሴ ገረመድህን ኣብ ሜዳ ዘሕቀቐት ኢዱ ዓለማዊ ሽበርኣ ክትዝርግሕ ናብ ኢትዮጵያ ተዘርገሐት። ቀዳመይቲ ምጭዋይ ዝተጀመረላ ከተማ ከሰላ ኣብ ሱዳን ኢያ። ክሳብ ሕጂ እውን መዓስከራት ላጂኢን ኣብ ምብራቕዋ ሱዳን ምጭዋይ ዝካየድለን ፍሉጣት ቦታታት ኢያን። ናይ ዘምባብዎ ንመንግስቲ ሃይለማርያም ዝቐንጽሉ ሰባት ኣዋፊሩ ግን ድሕሪ ናይ ጎደና ተኸሲ ተታሒዞም። ሃገር ንዊሕ ዓመታት ደቃ በሊዓ ክንዲ ተዕርፍ፣ ትካል ሸርሒ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ፣ ቀጺሉ እውን ኣብ ዓለም ኮነት። ንዓይ ከም ሰብ መዝገብ ሱዳን ዝምስክር፣ ኣብ መደንን ካርቱምን ክልተ ግዜ ኣብ ቅድሚ ውድባቱ ክጭወ ምፍታንን ከምልጥ ጀከለኹ ምቕሳለይን ብመዓልቱ ዝግለጽ ኢዩ። ካብ ሃገራዊ ሸርሒ ኣህጉራዊ ሸርሒ ኢዩ ክፍጽም ተዋፊሩ። መንግስቲ ዲክታቶር ጥራይ ዘይኮነስ፣ ኣብ ክልቲኤን ሃገራት በሽሓት ዜጋታት ዘህለኹ ጨካን ዲክታቶር ምንባሩ መን ይኸሕድ። ግን ኤርትራ ከም ናጻ ሃገር ኣባል ማሕበረ ሰብ ዓለም ካብ ኮነት ፊቲያ ጸሊእ ብኣህጉራዊ ሕግታት ተጸልያ ፍትሓዊ መንገዳ ከተመዓራሪ ግቡእ ኢዩ። ገበን ኣብ ዝፈጸመሉ እዋን ተግባቂ ውጽዓት ሃገራት መሲሉ ምቕራቡ ብቋንቋ ዓረብ ከላም ፋርቕ (ናይ ሓሶት ጃህራ) ተባሂሉ ዝግለጽ ኢዩ ተግባሩ። ኤርትራ ብዝውከላ መንግስቲ ኣቢላ ንኣብ ልዕሊ ህዝባ ዝተፈጸመ ገበን ቦቲ ግቡእ መድረኽ ክሰ መስሪታ ናብ ፍትሒ ከተማዕዱ ዝግባእ ዝነበረ። ግን ኢሲያስ ካብ ተኸሲሱ ኣብ ትሕቲ ጽላል ሕጊ ዝተቐየደ መንግስቲ ዘይኮነስ፣ መርዓዲ ክኾነ ዝተቐንጸለ መንግስቲ ኢዩ ዝመርጽ። ሕግን ፍትሕን ኢሲያስ ከም ዓውደ ትምህሪ ተራእያቶ ኣይትፈልጥን። ብርግጽ ነፍስ ወከፍና ገግምትና ክህልወና ይኸእል። ውልቃዊ ግምት ንውልቃዊ ጉዳይካ እንድዩ ዝግለጽ። ኣብቲ ሓብር ግምት ግና ንኹላህና ዝምልከትና ክኸውን ኣለዎ። ኢሲያስ ምቕንጻልን ውግእ ምብራዕን ናቱ ቀንዲ መሳርሒታት ኢያን ዝብል ስእሉ ግን ንኹላህና ብብሩህ ዝንበብን ዝልለን ክኸውን ነይርዎ። እቶም ናቱ ቅዱስ ስእሊ ጥራይ ዘንብቡ ከመይ ዝበሉ ክኾኑ ይኸእሉ። ንኹሎም ዝተጋዢ ምስኡ ኣብ ሓንቲ ድስቲ እእቲና ክንክሸኖም ኣይንኸእልን ጥራይ ዘይኮነስ፣ ኣይግባእን እውን። ዘይግበኣም ኢዩ በሃላይ ኣይኮንኩን። ሚላዊ ግን ክኸውን ኣይክእልን። ዕድሚኡ እውን መናውሒ ስለ ዝኸውን፣ ነቶም ኣብ ሑቕፋ ዝርከቡ፣ ካብቲ መሕቆፊኡ ኢደ በይዛ ስሒብና ከነውጽኦም ኣደና ኤርትራ ንኹላህና ብሓብር ትጽወዓና ኣላ።

ርክብ ምስ ናይ ኣብ ሰደት ዝርከባ ኢትዮጵያውያን ውድባት

ድሕሪ ኣንፈት እቲ ዝወለዖ ኩናት ምብቅዑ ነቲ ዛጊ ደብሕቡ እጅግ ገደብ ኣለዎ ኣብ ጉዳይ ኢትዮጵያ ኢድ ኣኢታውነት ክሰርዖን ብሰውር ካልእ ባርዕ ክኸፍት ጀመረ። ነተን ሸርሕታቱ ድማ ካብ ዋሺንግተን ብግርማይ ኣስመርም ኢዩ ክካየድ ዝጀመረ። ቀንዲ ሃናጺ ናይቲ ዝካየድ ካብ ቤት ጽሕፈት ህግደፍ ኣስመራ ድማ መልእኽቱ ዝፍጸምን ዘብጽሕ የማነ ገብረኣብ ኢዩ። ብኸመይ ግን?

ንኢሲያስ ሕሙማትን ዝሓከሉን ኢዮም ከም ሰሩዓት ዘድልይዎ። ኣብ ኣንኮበር ዝተወልደ ናይ ምንኢክ ሕማም ከም ኣይድስ ካብ ኣደ መድረኽ ናብ ካልእ መድረኽ ቀንጻሊ ህዋስ (ቫይሩስ) ስለ ዝራባሕ፣ ምስቲ ዚጋጠሞ ስዕረት ናይ ባድመ ውግእ፣ ነቶም እንዳ ኮስኮስ ክሃንጸም ግዜ ዝጸበ ዝነረ ናይ ኣምሓር ወይ ብሓጺሩ ናይ መላ ኣማራ ድርጅት ሕሙማት ንገለ ብመልክፍቲ ኤች ኣይ ቪ ንገለን ድማ ነቲ ቫይሩስ ኢንፋይዥን ኣመሓላሊፉ ክልእኮም መደበ። ብኣታቶም ኣቢሉ ናብ ናይ ኦሮሞ (ኦነግ) ቀጺሉ ኣብ ናይ ኢጋዴን (ኦብነግ) ስዕቡ ኣብ ናይ ሲዳማ ውድብ፣ ኣብ መጨረሻታ ድማ ኣብ ትግራይ ዝባራዕ ሃልሃልታ ዝውልዓሉ ኢጀንዳ ኢዩ ብጭቡጥ መደቡ። ደገፍቱ ንጸላእትኻ ክትምክት ኣብ ኢድካ ዝነጠበ ዕድል ሳብኪ ብዘየገድስ ክጥቀመሉ ናይ ግድን ኢዩ ክበሉ ይጀሃሩ። ግን ናይቲ ሃልትሃልታ ሸንበባዕታ ንመን ዝደዳ የንድዶ ዝገመትዎ ኣይመስሉን። ናይ ጉርብትና ወጥሪ መፍትሒ ዘተ እንበር፣ ጸሕፊርካ ኩናት ምእዋጅ ኣይኮነን መፍትሒ። ኣቓልቦ ዓለም ናብ ኢሲያስ ክዩብል ድማ ወጥሪ ሶማልን ኢትዮጵያ ከም ዝነሃሃር ነዳዲ ምኽዓው ተቓጻጸለ። ኣመሪካውያን ብፕረዚደንት ክለንተን ኣብ ካምፓላ ናይተን ኣብ ዙርያ ማይት ዝርከባ ሃገራት ርክብ ዝምድና ኣፍሪቃን ኣመሪካን ክብ ክበል ብምኽኣሉ ኢሲያስ እታ ዘውትር ንኻልእ ዝገልጸ ኣሳድ ትብል ቃል ብውሽጢ ክርትብጽ ጀመረት። ንካምፓላ እንታይ ዘኸይድ ኣሎ ክበል ብዘሓፍር ኢዩ ባዕሉ ገለጽዎ። ፕረዚደንት መለስ ግን ካብ ሽዑ ጀሚሩ፣ ዝምድንኡን ፍልጠቱን ኣብ ዓለም ብትዕግስትን ሰላምንክዕቢ ክኢሉ። ኢሲያስ ግን ብዝወለዖ ንህሪ ክንድድ ጀመረ። ናይ ሸርሒ መሓዞት ካብ ሰልጣን ዝወረዱ ጉጅለ ኣንኮበር፣ ዝተረበጹ እምሃ ምንኢክ ዘብኡም ሕሙማት ኣምሓሩ ከናዲ ድማ ናይ ግድን ኢዩ ነይሩ። ኩሉ እቲ ዝካየድ ድማ ኣብ መንጎ ኢህወደግ ዝነበራ ብሄራት ፋሕ ዝብላሉን፣ ካብ ፖለቲካዊ ቁርቁስ ወጻኢ ኣብ ረጽሚ ክኣትዋ፣ ንመለስ መታን ካብታ ምስ ኢሲያስ ተሕምሞ ቦታ ወራዱ፣ ኣቓልቦ መላእ ብሄራት ኢትዮጵያ ክስሕብ ኢዩ ድላዩ ዝነበረ። ብውሽጥን ብናይ ኣራዳ ኣዛራርባ፣ ኢሲያስ ምንጻል ኤርትራ ገዲፉ ንምልእቲ ኢትዮጵያ ክመርሕ ፍቓደኛታት ከም ዝኾኑ ደቂ ምንኢክን ሃይለስላሰን ዝሃረቡሉ ዝነበሩ፣ እቲ ዕላማ ግዝይኡ ኣኼሉ ክበል ምልክት ክህበም ጀመረ። ኣብ ደርጊ ናይ ባይቶ ዝነበሩ ቀጺሎም ድማ ኣብቲ ናይ „ኣርበኞች ግንባር“ ዝነጥፉ ከም በዓል ሃይሉ ሻውል ናይ ኣስመራ ኢጋይሽ ኮይኖም ምንባሮም ሎሚ ዝዝከር ኢዩ። ኣብቲ ውግእ ባድመ ዝተዛዘመሉ ኣብ ቦን ባድንደስበርግ (Bonn Bad Gudsberg) ንጉዳይ ኤርትራን ኢትዮጵያን ሶማልን ከምኡ ውን ናይ ኦሮሞ ምንቅስቃስን ብርክት ዝበሉ ሙሁራት ስብ ሞያውያን ከም ፕሮፌሰር ተኪኤ ፍስሃጽን፣ ፕሮፌሰር ታፍላ ከም ኤርትራውያን ምሁራት፣ ፕሮፌሰር እንድርያስ ኢሼቴ፣ ፕሮፌሰር ኣብርሃም ካብ ኢትዮጵያ፣ ኣብ መንበር ናይ ኦነግ ኣቶ ለንጮ ለታ፣ ካብ ናይ መንግስቲ ኤርትራ ኣቶ ጴጥሮስ ጸጋይ ዝተረኽቡሉ ናይ ሰለስት መዓልቲ ዘተ፣ ኣነ እውን ዕዱም ኮይነ ተራኺብ ነይረ። ኣብዚ እዋን እዚ ኣጽፋር ኢሲያስ ብርግጽ ርኡይ ኢዩ ነይሩ። ግን ነቲ ቀጥዕን ክብጻሕ ዝድለ መድረኽ ኣሊኻ ብዘሕ ስለ ትመሃር ሽዑ ዝጸሓፍክዎን ዘዋህለልክዎን ሓቅታት ኣብ ቦቱኡ ኣሎ። ብዙ እውን ተማሂረ።

ኢሲያስ ኣብ ናይ ፖለቲካ ካቶላን፣ መዐደጊ መዝገቡ ንኹለን ውድባት ኢትዮጵያ ኣብ መስርዕ ኣእትይወን ነይሩ። ቀንዲ ኣቓልብ ዝገበረሉ ንናይ ኦሮሞ ምንቅስቃስ ኢዩ። መምረጺኡ ድማ ከም ብሄር ኦሮሞ ኣብ ኢትዮጵያ ዝላዓለ ቁጽሪ ስለ ዘለዎም፣ ካልኣይ ድማ ምስ ባሕሪ ዝቃርረብ

ገማምግም ስለ ዘይብሎም ፣ ከም ጀርመን ድማ ብጸኒሑ ፕረዚደንት ኢትዮጵያ ዝኾ (ባዓልቲ እንድኡ ጀርመናዊት) ነ ግን ምሕዝነት ምስ ሰሩዓት ህግደፍ ኣብ ፍራንክፈርት ዝነበሮ ዓቢ ጽልዎ ዘለዎም፣ ደሚሩ ደማሚሩ እቶም ዝተጠቐሱ ሰባትን ረጃሒታት ክኸፍትዎ ዝኸእሉ ናይ ርክብ ማዕጸ ስለ ዘኮምጀዎ፣ ብወተሃደራዊ ወይ ዕጥቃዊ ረብሓ ንቦም ኢዩ መሪጹ ዝነበረ። እዚ እውን ንውሕ ዝበለ ግዜ ዓመታትን ክጥቀመሎም ዘኸእል ካልእ ረጃሒ እውን ገምጊሙ ኢዩ ነይሩ። ኣሮሞ ምስ ኣምሓሩ ዘለዎም ቂም እንዳ ኣንበድብደ ቅድሚ ፅረፍቲ ኣንጻር መለስ፣ ኣብቲ ካልኣይ ፍርቂ ፅረፍቲ ከም ኩዕሶ ኣንዳ ገብጠ ነንሕድሕዶም ከናቐሮም ኢዩ ውጥኑ። ትግራይ ንኢትዮጵያ ትምዝምዛ ኣላ ዝብል ዘይጭቡጥ ወረ እንዳ ተነዝሐ ኢሲያስን ኮራኩሩን ኣብ ናይ ጸሊም ዕዲ ተዋፊሮምን ንዝተፈላለዩ ቁጠባዊ ፍግረ-ገንዘብ ተዋፊሮም ነይሮም። ንልዕሊ 30 ዓመታት ብክእለቶምን ብቕዓቶምን ንቁጠባዊ ምዕባለ ዘበርክቱ ዝነበሩ ኤርትራውያን ናብ ጸቢብን ትምክሕትን ኣንዳ መዝመዝ ዘዩድሊ ቅርሕንትን ሸፈጥን ከካይዱ ዝደፋፍእ ውሽጣዊ ጎስጓስ ኣብ ኣዲስ ኣበባን መቐለን ብሰፊሑ ኢዩ ተኣታትዩ ነይሩ። ናይ ዶላር ጸሊም ሸርፊ እውን ዘስካሕክሕ ባህሪ ነይርዎ።

እቲ ብሕቡእ ኮነ ዘይቅሉዕ ብምስጢር ዝካየድ ዝነበረ፣ ኩለን ውድባትን ተቃውኒ ኢትዮጵያ ንዕላማ ህግደፍ ስለ ዘዩስተብሃላሉ ብበይነን ርክብ ከካይዳ ምስ ጸንሓ ኢሲያስ ቀጸሉ ብስጢር ሓዲሽ ወፍሪ ኣተኣታተወ። ዘይቅላዕ ሓጥያት ስለ ዘዩለ፣ ሓንቲ ነታ ሓንቲ ርክብ እንታይ ከም ዝኾነ ንምፍላጥን ምግምጋምን ነሓድሕደን ክተዓዳደማ ጀመራ። ኢሲያስ ናይ ቀረባ መሓዙት እንበር ኣብ ልዕሊኣን እምነት ከም ዘይብሉ ንሰን እውን ይፈልግ ኢያን። ኤርትራውያን ጥራይ ኢና ብኢሲያስ ንድህለል። እቲ ኩሉ ዝግበር ዝነበረ ሃሰስ ኢሉ ኣናድዩን ኣረጋገጹን ዝተመልከተ ኣቶ ኣብረሃም ያየ ናይ ባዕሉ ጸብጻባት፣ ብፍላይካብ ምብራዕ ሓዊ ገለ ዘድሕነሉ መፍትሒ ኣናድዩ ዝተራእዮ፣ እቲ ርክባት ውድባት ኢትዮጵያ ንክኸፈት ምሽብሻብ ኣብ ዝግበረሉ ዝነበረ እዋን ንኢሲያስ 8 ገጻት ዘለዎ ጽሕፈት ብህጹጽ ቦቲ ኣብ ደኒማርክ ወካል ኤርትራ ዝነበረ ኣምባሳደር ዓብዱ ሂጂ ገይሩ ይልእኹ። መልሲ ናይታ ጽሕፍቲ ስለ ዘይረኽበ እውን ንኣስመራ ከይዱ ክመያይጥን፣ ነተን ውድባትን ጉጅለታትን ረኺቡ ኣንፈተን ከይስሕታ ክመዓዳድ ከም ዝጀመረ ኣብ ጸብጻቡ ሓቢሩ።

ኣብዚ እዋን እዚ ኩለን ውድባት ኢትዮጵያ ብጉዳይ ሃገረን ክእከባ እሞ ኣወንታዊ ፖለቲካዊ ውጽኢት ብሓባር ዝምክታሉ ኢጀንዳ ዝሓዘለ ጸውዒት ተገይሩ ነይሩ ይበሃል። ገለ ኣብ ኣይተ ኣብረሃም ያየህ ንምጥቃስ፣ ኣብታ ናብ ኢሲያስ ዝተላእከት ደብዳቤ ገለ ካብ ትሕዝቶኣ ኣንሆ።

ብኢጋላልጸ ኣቶ ኣብረሃም ያየህ፣ „ ናይቲ ዝለኣክዎ ደብዳቤ ትሕዝቶ ዝተፈላለዩ ጉዳያት ዘካተተኳ እንተኾነ፣ ብዋንነት ዘተኮረሉ ጉዳይ፣ መንግስቲ ኤርትራ ነቶም በብጎደብኡ፣ በብዓሌቶም ወዲቡ ዘሰልጥኖምን ዘዕጥቑምን ዘለዉ ሓይልታት ኢትዮጵያ ተባታቲኖም ንሃገርና ክብታትን ዝተምሃዘ ኢጀንዳ እንተዘይ ኮይኑ፣ ካልእ ዘፍርይዎ ቁምነገር ከምዘዩለ፣ ብህዝቢ ኢትዮጵያውን ተቐባልነት ክረኽቡ ከም ዘይክእል ብትንተና ብምሕባር፣ ኩሎም ብመንግስቲ ህግደፍ ዝምወሉ ውድባት ኣብቲ ተጻዊዑ ዘሎ ናይ ሕብረት/ኪዳን መስራቲ ጉባኤ ክርከቡ ክግበር ከም ዘለዎ ትምሕጽን ኢያ። ንኣይተ ኢሲያስ ብምሕጽንታ ምግባር ዘድለየሉ ምኽንያት ፍሉጥዮ። ኩሎም ብመንግስቲ ህግደፍ ዝሕገዙ ውድባት ብጀካ ናይቲ ስርዓት ድልዩትን ፈቓድን ናይ ባዕሎም ውሳኔ ይኹን ስጉምቲ ክወስዱ ዘይክእሉ ምዃኖም ብተመክሮ ዘርጋገጽኩዎ ጉዳይ ስለ ዝኾነዩ። ሓደ ካብቲ ትሕዝቶ ስጉምቲ ክወስዱ ዘይክእሉ ናይ መንግስቲ ህግደፍ ኣብ ውሽጢ ጉዳያት ተቃውምቲ ውድባት ኢትዮጵያውያን ዝርእ ኢድ-ኣእታውነት ክውገድ ከም ዘለዎ ዝሕብር ነይሩ። ኣብቲ ደብዳቤ ካብ ዘንብርኩዎም ዓባይቲ ነጥባታት ብፍላይ ናይቶም ውድባት ኣብቲ ጉባኤ ምስታፍ ኣብ ኢትዮጵያ ለውጢ ካብ ምምጻእ ሓቢፉ ኣብ መንጎ ኢትዮጵያን ኤርትራን ዝርእ ንዘሎ ሓደገኛ ምፍጣጥን ወጥርን ንምርጋእን ዘላቂ ፍታሕ ክረክብ ኣብ ምግባርን ዘለዎ ተረኽቦ ብዘእምን መንገዱ ኣቕሪብዮ።

ንኣይተ ኢሲያስ እንትጽሕፍ ከምኡ ድማ ነቶም ኣብ ኣስመራ ዝፃረዱ ውድባትውን በብውድቦም ስም ብውድብና ብ“ዴምህት” ኣርማን ማሕተምን ዝተኸተሙ ደብዳቤታት ብምጽሓፍ ኩላትና ኣብቲ ጉባኤ ምስታፍ ዘለዎ ዝለዓለ ኣገዳስነትን ትርጉምም ኣቢረዮምን። ትብል።

ካብዚ ቀጺለ ነቲ ኣወዳድባ ዝተፈላለዩ ውድባትን ሰባትን ኣብቲ ንመንግስቲ ኢህወደግ ንምፍራስ ዝተኸየደ ርክብን ኣስማት ሰባትን ኮነ ውጽኢቱና ኣብ ራባዓይ ክፋል ክጽሕፎ ኢየ። ንህዝብና ምሕባር እንበር፣ እተን ኣብ ዞባና ዘለዎ ሃገራት ኩሉ ይፈልጥኦ ኢየን። ከም ኣቶ ሃይሉ ሻውል፣ ኣዮ ልደቱ ያለውን ካልኣት ብርክት ዝበሉ ናይቲ ጥምረት ኣምሓሩ ጉጅለ ኮነ ካብ ሱዳን ድማ እቲ ንስደት ኣቕኒዑ ዝነብረ ኣሰይ ሰዲቕ ኣልማህዲ ኮነ ካብ ሶማሊ ድማ መራሕቲ ኣልሸባብ ኮነ ናይ ካልኣት ጉጅለታት ኩሎም ምስ ሃገርም ተፃራቒም ስለ ናብ ህዝቦም ዝተመልሱ፣ ነፍሱ ወክፎም ድማ ጸጸቦም ሂሮሙሉስ ዕርቃን ኢሲያስን ህግደፍን ድማ ተገሊጹን ወጺኡን ኣሎ። ኣብ ጅነሻ ከድካ ዝግበር ዳንከራን ፈንጠዚያን ነቶም ብሕጂ መሬት ከም ዑንቂ ጸቢባቶም ዘላ መንእሲያት ደቅና ኩነታቶም ዘበላሹን ዝጽይቑን እንተዘይ ኮይኑ፣ ካልእ ውጽኢት የብሉን።

ተስፋ ዘውደ
ጅርመን 15.03.2010